

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

16 AVRIL 1958.

PROPOSITION DE LOI

tendant à réprimer l'apologie de la trahison.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Chacun se souviendra des propos calomnieux à l'égard des associations patriotiques et plus spécialement à l'égard des prisonniers politiques qui ont paru dans certaines feuilles qui ont pris comme règle de conduite de célébrer le régime national-socialiste dont le joug a pesé sur notre pays pendant la guerre 1940-1945.

Nous avons posé à ce sujet à M. le Ministre de la Justice une question parlementaire à laquelle la réponse suivante a été donnée :

« L'article 443 du Code pénal érige en infraction le fait d'avoir, dans les conditions de publicité prévues à l'article 444, méchamment imputé à une personne un fait précis qui est de nature à porter atteinte à l'honneur de cette personne ou à l'exposer au mépris public et dont la preuve légale n'est pas rapportée.

» Le mot « personne » employé dans cette disposition comprend les personnes morales comme les personnes physiques et, par conséquent, les associations dotées de la personnalité juridique.

» Quant au point de savoir si les conditions d'application de cet article sont réunies dans le cas cité par l'honorable Membre, il s'agit d'une question de fait dont l'appréciation appartient aux parquets et aux tribunaux.

» La loi requiert non seulement l'imputation d'un fait précis dans certaines conditions de publicité, mais aussi que cette imputation soit faite à une personne déterminée dans une intention méchante. Si ces conditions sont remplies, les faits signalés par l'honorable Membre pourront donner lieu à des poursuites pénales. » (Question n° 30 du 30 janvier 1958, *Bulletin Questions et Réponses* du 8 février 1958, n° 15).

Il semble résulter de cette réponse que les faits allégués ne tombent pas *ipso jure* sous les termes des articles 443 et suivants du Code pénal qui répriment les délits de calomnie ou de diffamation ou de l'article 562, 7°, du même Code, sanctionnant la contravention d'injures qui ont été proférées dans des conditions autres que celles qui déterminent les délits de diffamation ou de calomnie.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

16 APRIL 1958.

WETSVOORSTEL

tot beteugeling van de apologie van het verraad.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Iedereen herinnert zich de lasterlijke uitlatingen over vaderlandlievende verenigingen en meer in 't bijzonder over politieke gevangene, die verschenen zijn in sommige bladen, waarvan het de gedragslijn was de lof te verkondigen van het nationaal-socialistisch regime waarvan ons land het zware juk heeft gekend tijdens de oorlog van 1940-1945.

Wij hadden daarover aan de heer Minister van Justitie een parlementaire vraag gesteld, waarop volgend antwoord werd verstrekt :

« Artikel 443 van het Strafwetboek beschouwt als een misdrijf het feit, onder de in artikel 444 bepaalde voorwaarden van openbaarheid, « iemand kwaadwillig een bepaald feit te hebben ten laste gelegd dat van aard is om zijn eer te krenken of hem aan de openbare verachting bloot te stellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd ».

» Onder het woord « iemand » dat in deze bepaling wordt gebruikt, dienen zowel de rechtspersonen als de natuurlijke personen te worden verstaan en dienvolgens ook de verenigingen met rechtspersoonlijkheid.

» De vraag of de voorwaarden om dit artikel toe te passen in het door het achtbaar Lid aangehaalde geval aanwezig zijn, is een feitelijke vraag, die door de parketten en de rechtbanken dient beoordeeld.

» Het wet vereist niet alleen de aantijging van een welomschreven feit onder bepaalde voorwaarden van openbaarheid, maar ook dat die aantijging zou gericht zijn tegen een bepaalde persoon, met een kwaadwillig opzet. Indien aan die voorwaarden voldaan is, kunnen de door het achtbaar Lid genoemde feiten aanleiding geven tot strafvervolgingen. » (Vraag n° 30 van 30 januari 1958, *Bulletin van Vragen en Antwoorden* van 8 februari 1958, n° 15).

Uit dit antwoord schijnt voort te vloeien dat de aangevoerde feiten niet *ipso jure* betrekking hebben op de bewoordingen van artikel 443 en volgende van het Strafwetboek, waarbij de wanbedrijven van laster en eerroof worden beteugeld, of van artikel 562, 7°, van hetzelfde Wetboek, waarbij als overtreding gestraft worden de beledigingen die gericht worden in andere omstandigheden dan die welke de wanbedrijven van laster of van eerroof bepalen.

Les éléments constitutifs de ces délits sont en effet très limitatifs :

- 1° l'articulation d'un fait précis;
- 2° l'imputation de ce fait à une personne déterminée;
- 3° un fait de nature à porter atteinte à l'honneur de ces personnes ou à l'exposer au mépris public;
- 4° la publicité de l'imputation;
- 5° l'intention méchante;
- 6° pour la diffamation, l'interdiction ou l'impossibilité de faire la preuve du fait imputé;

pour la calomnie, l'omission de rapporter la preuve que la loi autorise.

(*Rép. prat. droit belge*, V° Diffamation, Calomnie, Divul-gation méchante, n° 7.)

D'autre part, les dispositions pénales relatives à la con-travention d'injures sont manifestement insuffisantes, pour autant qu'elles soient applicables, pour la répression des faits allégués.

C'est pourquoi, il nous a paru nécessaire de légiférer d'une manière plus précise, de façon à mettre un terme aux calomnies scandaleuses qui visent avec évidence les meil-leurs de nos concitoyens.

Nous espérons rallier autour de cette proposition l'una-nimité du Parlement.

De bestanddelen van deze wanbedrijven zijn immers uiterst beperkend :

- 1° er moet een nauwkeurig feit worden gesteld;
 - 2° dit feit moet een bepaalde persoon te laste zijn gelegd;
 - 3° het feit moet van die aard zijn, dat het deze personen in hun eer krenkt of deze aan de openbare verachting bloodstelt;
 - 4° het feit moet hem in het openbaar te laste zijn gelegd;
 - 5° dit moet met kwaadwillig opzet zijn geschied;
 - 6° van eerroof kan slechts sprake zijn als het bovendien verboden of onmogelijk is het bewijs van het te laste gelegde feit te leveren;
- van laster is er slechts sprake wanneer wordt nagelaten het bij de wet geoorloofde bewijs te leveren.
- (*Rép. prat. droit belge*, V° Diffamation, Calomnie, Divul-gation méchante, n° 7.)

Verder zijn de strafbepalingen met betrekking tot het wanbedrijf van belediging — voor zover zij althans kunnen worden toegepast — klaarblijkelijk ontoereikend om de aangevoerde feiten te beteugelen.

Daarom achten wij het noodzakelijk dat ter zake nauw-keuriger wetsbepalingen worden ingevoerd, opdat paal en perk worde gesteld aan de schandelijke aantijgingen die klaarblijkelijk tegen de besten onzer medeburgers zijn gericht.

Wij hopen dat het Parlement zich eensgezind bij dit voorstel zal aansluiten.

G. HOYAUX.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Quiconque, soit par des discours dans des réunions ou lieux publics, soit par des écrits, des images ou emblèmes quelconques qui auront été affichés, distribués ou vendus, mis en vente ou exposés au regard du public, aura ébranlé la fidélité des citoyens envers le Roi et l'Etat par l'appro-bation, le louange ou l'apologie des crimes et délits contre la sûreté de l'Etat, tels qu'ils sont prévus par les articles 101 à 136 du Code pénal, ou des personnes qui ont été con-damnées pour avoir commis de tels crimes ou délits, sera puni d'un emprisonnement de 8 jours à 6 mois et d'une amende de 26 à 1.000 francs ou d'une de ces peines seule-ment.

Les dispositions du Livre premier du Code pénal, le cha-pitre VII et l'article 85 non exceptés, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Wordt met gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en met geldboete van 26 frank tot 1.000 frank of met een van die straffen alleen gestraft, hij die ofwel door rede-voeringen in openbare vergaderingen of op openbare plaat-sen, ofwel in geschrifte of door om het even welke prenten of emblemen die zijn aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop gesteld of voor het publiek ten toon gesteld, de trouw van de burgers jegens de Koning en de Staat aan het wan-kelen heeft gebracht door het goedkeuren, prijzen of ver-dedigen van de misdaden en wanbedrijven tegen de veilig-heid van de Staat, omschreven in de artikelen 101 tot 136 van het Strafwetboek, of van de personen die wegens dergelijke misdaden of wanbedrijven werden veroordeeld.

De bepalingen van het Eerste Boek van het Strafwet-boek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op de bij deze wet bedoelde misdrijven.

G. HOYAUX,
A. DE SWEEMER,
A. NAZÉ,
J. BRACOPS,
H. DE GROOTE,
F. BRUNFAUT.